

«РАССМОТРЕНО»
Руководитель ШМО
Замаева Л.Н.
Протокол №1
от « 22» августа 2025 г.

«СОГЛАСОВАНО»
Заместитель директора
по УР
Миннахметова Р.Ф.
«25» августа 2025 г

«УТВЕРЖДАЮ»
директор МБОУ
«Джалильская гимназия»
Булатова Г.Н.
Приказ № 86 от
«25» августа 2025 г.

Рабочая программа
курса внеурочной деятельности
«Күнелле татар теле»
для 5 класса
на 2025-2026 учебный год

Составитель: учитель первой категории:
Афзалова А.М.

пгт. Джалиль, 2025 г.

Аңлатма язуы

“Күңелле татар теле” түгәрәге программасы 5 нче сыйныфта укучы рус телле балаларга татар телен тирәнтен өйрәнү өчен төзелгән. Олега программа 34 сәгатькә исәпләнгән. Ул атнага 1 тапкыр үткәрелә һәм 45 минут дәвам итә. Программа берничә теманы үз эченә ала. Аларның һәркайсында төрле эш формалары һәм ысуллары: лекция, семинар, әңгәмә, укучыларның мөстәкыйль, гамәли һәм ижади эшләр кулланыла.

Програмада тәкъдим ителгән темалар укучылар өчен кызыклы, аларны ижади эзләнәргә, фикер йөртәргә өйрәтә, мәктәп программасының дәвамы була ала.

Түгәрәк программасының максаты:

Татар һәм рус тел белемен өйрәнүгә зур өлеш керткән галимнәрнең эшчәнлиге турында кыскача мәгълүмат бирү. Дәрестә алаган белемнәрне тирәнәйтү һәм киңәйтү, аларны тормышта гамәли куллана белү күнекмәләрен бирү.

Рус телле укучыларга татар һәм рус телләренең кайбер темаларын чагыштырып өйрәтү. Бәйләнешле сөйләм телен үстерү, татар халык авыз ижаты белән таныштыру, аларны өйрәнүдә милли төбәк компоненты куллану.

Дәүләт теле буларак татар теленең аралашу даирәсен киңәйтү, аның дәрәжәсен күтәрү, телгә мөнәсәбәттә ихтирам тәрбияләү. Укучыларда җаваплылык хисе тәрбияләү, бер-береңә игътибарлы булуны, ярдәм итүне үз максат итеп кую.

Программаның бурычлары:

Татар һәм рус телләренең грамматикасының кайбер темаларын чагыштырып өйрәнүдә укучыларның интеллектуаль һәм гамәли белем-күнекмәләрен үстерү өчен шартлар тудыру.

Татар һәм рус телләрендә охшашлыкны һәм аермалыкны өйрәтү.

Курсның программасы:

- ✓ укучыларның татар телен өйрәнүгә карата ижади активлыкларын арттыру;
- ✓ сәләтле балаларны ачыклау һәм аларның киләсе үсешенә булышлык күрсәтү.
- ✓ курс турында кыскача мәгълүмат бирү;
- ✓ дәрестә алган грамматик, орфографик, пунктуация, сөйләм теле һәм язу күнекмәләрен ныгыту һәм үстерү;
- ✓ ижат эше белән шөгыльләнү һәм материалларны төрле басмаларга тәкъдим итү;
- ✓ төрле темаларга проектлар эшләү;
- ✓ район, республика күләмендә үткәрелә торган бәйгеләрдә катнашу;
- ✓ еллык эшкә йомгак ясау.

Көтелгән нәтижәләр: алган белемнәрен практикада куллану, төрле конкурсларда катнашу, олимпиадаларга әзерләнү.

Программаның күләме укучылар үзләренең һөнәри омтылышларын, сәләтләрен ачыкларга, традицион булмаган дәрәс төрләре аша матур сөйли, аралаша, үз фикереңне эзлекле, аңлаешлы итеп әйтеп бирүнең киләчәк тормышта бик кирәк булуына ышандыру өчен җитәрлек, дип уйлыйм.

Тематик план

№	Тема	Сәг. саны	Үткәру вакыты	Түгәрәкнең тибы	Контроль формасы
1	Кереш. Түгәрәк курсының эчтәлегә белән танышу.	1		әңгәмә	
2	Күренекле рус һәм татар тел галимнәре, тел белгечләре турында мәгълүмат.	1		Лекция слайд	Реферат яклау
3	Татар һәм рус телләрен чагыштырып өйрәнүнең кыскача тарихы.	1		лекция	
4	Интонация һәм аның сөйләмдәге роле.	1		Лекция-семинар	Реферат яклау
5	Фонетика патшалыгына сәяхәт. Фонетик транскрипция.	1		практикум	
6	Шарадалар һәм метаграммалар.	1		практикум	
7	Графика. Язу ничек барлыкка килгән?	1		Лекция-семинар	Реферат яклау.
8	Алфавитта кемнәр яши?	1		практикум	
9	Лексика. Синонимнар, антонимнар, омонимнар.	1		Практикум, әңгәмә	
10	Мавыктыргыч фразеологизмнар.	1		Лекция-практикум	

11	Күпмәгънәле сүзләр.	1		практикум	
12	Викторина «Сүзләр илендә».	1		практикум	
13	“Зирәк тиен” конкурсына әзерләнү.	1		практикум	
14	Сүзтезмә	1		практикум	
15	Жөмлә кисәкләре.	1		практикум	
16	Жөмләдә сүзләр тәртибе.	1			
17	Татар теленнән рус теленә тәржемә итү үзенчәлекләре.	1		Практикум	
18	Рус теленнән татар теленә тәржемә итү үзенчәлекләре.	1		практикум	Тест эшләү
19	Тел турында мәкальләр һәм әйтемләр.	1		әңгәмә	Реферат яклау
20	Татар халык авыз ижаты. Әкиятләр.	1		практикум	Презентация яклау
21	Табышмаклар.	1		практикум	Презентация яклау.
22	Үзбездә әкият язабыз. “Сабантуй”, “Көмеш кыңгырау” газеталарына, “Ялкын” журналына тәкъдим итү.	1		практикум	Реферат яклау
23	Олимпиадага әзерләнү.	1		практикум	
24	Тел дигән дәрәҗә бар... Сирәк очрый торган Аурупа телләре	1		практикум	Чыгыш ясау
25	Без яшибез татар илендә,	1		практикум	

	сөйләшәбез татар телендә.				
26	Урамнарда йөрдем хата эзләп...	1		практикум	
27	Татар халкының милли бәйрәмнәре.	1		практикум	Сыйныфтан тыш чарада катнашу
28	Аны болай язалар... (тәржемәи хәл язырга өйрәтү).	1		практикум	
29	Исемнәр тарихы. Борынгы һәм хәзерге исемнәр. Синең исемен нәрсә аңлата?	1		Лекция практикум	Реферат яклау
30	Нәрсә ул проект? Аны ничек әзерләргә?	1		лекция	
31	Проект эше әзерләү.	1		Практикум	
32	Проект яклау.	1		практикум	Проект яклау.
33	Тапкырлар һәм зирәкләр бәйгесе.	1		КВН	
34	“ И туган тел...” (әдәби кичә)	1		Әдәби кичә	